

E. N. Gillam

Edward Norman wordt als zesde kind geboren in een rooms-katholiek gezin in Toronto, Ontario op 29 augustus 1917. Zijn ouders zijn Alfred en Caroline Gillam. Heeft 2 broers en 3 zussen, 1 halfbroer en 1 halfzus. Wordt een paar keer van school gestuurd vanwege agressief gedrag. Houdt van basketball, honkbal en lacrosse.

Na een jaar High School volgt hij drie jaar een technische opleiding.

Al in juli 1940 meldt Edward Norman Gillam zichzelf aan bij het Canadese leger net als twee broers van hem, Alfred en Jack. Hij is dan 1,78 m lang en weegt 64 kg, heeft bruin haar en ogen en een goede conditie. Daar beschouwen ze hem als intelligent en zien ze in hem een goede soldaat met een goede houding. Op dat moment werkt hij vijf jaar

in een garage als pompbediende, maar hij wil meer want hij geeft aan graag te willen werken aan diesel- of vliegtuigmotoren en zou in het leger graag chauffeur of monteur willen zijn. Dat lukt want hij wordt ingedeeld bij het tweede Canadese Motorcycle Regiment en krijgt het nummer B69766.

Op 18 januari 1941 trouwt Edward tijdens een verlofperiode met Irma. Zij is 20 en is bezorgd dat hij in het leger zit. In juli 1941 wordt Edward ingescheept naar het Verenigd Koninkrijk. Daar wordt hij geplaatst bij een tankeenheid, het 3rd Armoured Regiment (The Governor General's Horse Guards, GGHG), net als zijn broer Jack.

Na een kleine 2,5 jaar training, o.a. voor chauffeur en monteur, wordt hij in november 1943 als net gepromoveerde korporaal bij het 3rd Armoured Reconnaissance Regiment ingezet voor de bevrijding van Italië. Dit regiment voert gepantserde verkenningen uit met tanks en pantservoertuigen teineinde informatie over de vijand te verzamelen.

Voor het Canadese leger is de campagne in Italië de langste in de oorlog. Gedurende bijna twee jaar vechten ze zich een lange en moeizame weg van Sicilië tot het noorden van het land. Daarbij sneuvelen bijna 5500 man en 19.500 raken er gewond. Enkele maanden voor de Duitse overgave worden de Canadezen en Britten ingescheept naar Frankrijk en verder noordwaarts om uiteindelijk Nederland te kunnen bevrijden.

Die massale troepenverplaatsing van Canadese troepen (Operation Goldflake) werd in het grootste geheim uitgevoerd. De inscheping begon op 22 februari en de meeste reizen naar Marseille duurden twee dagen. Het was toen vijf dagen rijden naar de Belgische grens, een afstand van 1085 km. Eind april

waren meer dan 60.000 troepen en ondersteunend personeel van Italië naar Noordwest-Europa overgebracht.

Operation Penknife moest ervoor zorgen dat de troepenverplaatsing verborgen zou blijven voor de Duitsers. Zo bleven alle Canadese clubs, onderkomens, verlofcentra en ziekenhuizen open. De nieuwsbrief van de Canadese strijdkrachten, "The Maple Leaf", werd tot half maart in Rome gepubliceerd. Uit Duitse documenten die na de oorlog werden buitgemaakt, bleek dat de operatie erin was geslaagd de verplaatsing van Canadese troepen van Italië naar België te verbergen. Tot eind maart toonden Duitse inlichtingenkaarten dat de Canadezen zich op verschillende plaatsen in Italië bevonden. Op 17 maart, toen alle Canadezen ofwel in België ofwel in Noord-Frankrijk waren, geloofden de Duitsers nog steeds dat de Canadezen in het gebied van Ancona waren, hoewel de exacte locatie van de 1st Canadian Armoured Brigade onbekend was. Pas half april '45 toonden de Duitse kaarten de afwezigheid van Canadese troepen!

Sherman tank van de GGHG

Zo is ook Edward verplaatst en zijn eenheid neemt deel aan het Canadese offensief om Oost- en Noord-Nederland te bevrijden. Ze vechten zich via Nijmegen, Elst, Zevenaar en de Veluwe naar Harderwijk, Heerenveen, Leeuwarden, Kollum en vierten in Oost Groningen (rond Oostwold/ Finsterwolde) het einde van de vijandelijkheden.

Na de gevechten vinden we Gillam's Sherman tank (nr. T212543) terug op het vliegveld Eelde. Dat heet sinds mei '45 Finito Park en wordt door de Canadezen gebruikt als

verzamelplek voor allerlei rollend Canadees militair materieel.

Op 2 juli 1945 wordt de tank op een oplegger geladen om naar Arnhem te worden vervoerd. Er wordt geen bevel gegeven dat het meerijden op de tanks verbied. Via Hoogeveen rijdt men in een kalm tempo naar het zuiden.

Twee dagen later moet de trekkerchauffeur onderweg een paar bouten aandraaien waardoor hij het contact met de rest van het konvooi kwijtraakt. Hij wijkt vervolgens af van de omleidingsroute, die duidelijk door borden was aangegeven. In plaats daarvan volgde hij de zgn. London Down Route waardoor ze door Holten reden en onder de spoorbrug door moesten.

Hij zat samen met een maat (C.H. Earnshaw, C120227) van hem op de achterkant van de Sherman Tank.

Kort voor half elf 's ochtends hoorden zowel de trekkerchauffeur als zijn bijrijder een schrapend geluid toen de tank onder de spoorbrug in Holten door begon te gaan. Waarschijnlijk heeft de koepel van de tank de onderkant van de spoorbrug geraakt of heeft een lichte schok ervoor gezorgd dat de koepel onverwacht ging draaien. Dat zorgde ervoor dat Edward ter hoogte van zijn buik klem kwam te zitten

Vergelijkbaar tanktransport

tussen de loop van de tank en het onderstel van de tank waarop hij nietsvermoedend lag te soezen. Earnshaw werd van de tank geslagen door de loop en viel daardoor op de weg. Later zal hij verklaren dat hij deze tank niet kende omdat het niet de tank was waarmee hij gevochten had en alleen voor het vervoer was toegewezen aan deze tank.

Met hulp van toegesnelde burgers en de chauffeur van de trekker hebben ze Edward losgekregen. Al gauw wordt de lokale dokter erbij gehaald en hij verzorgd beide gewonden. Kort daarop wordt hij samen met de gewonde Earnshaw per aangehouden ambulance vervoerd naar een veldhospitaal (6 Cdn CCS). Hij komt daar om 12u aan en daar heeft Edward nog morfine, bloed en plasma toegediend gekregen, maar dat mocht niet meer baten. Hij stierf om 16:20 uur.

Later die dag wordt autopsie op hem gepleegd en daaruit blijkt o.a. dat hij interne bloedingen in de buikholte heeft gehad en dat zijn bekken was gebroken.

De toedracht van het ongeval wordt twee dagen later onderzocht. De plek van het ongeval wordt daarbij bezocht en de spoorbrug onderzocht. De tank zelf wordt niet bekeken, die is was inmiddels afgeladen op de plek van bestemming. Zes getuigen worden gehoord. Uit het onderzoek blijkt het volgende:

- De rem waarmee de koepel was vastgezet was versleten en was ondeugdelijk
- De chauffeur en rijder hadden willens en wetens de verkeerde afslag genomen
- De chauffeur en rijder hadden voorzichtiger moeten zijn bij het passeren van de spoorbrug.
- Gillam en Earnshaw hadden niet op de achterkant van de tank moeten meerijden
- De brug was kortgeleden geschilderd en er werden krassen aangetroffen op de verf maar het was onmogelijk om te zeggen of dat door de tank was veroorzaakt.
- De zijanten van de brug waren onbeschadigd
- Betrokkenen hebben er alles aan gedaan hulp te verlenen aan de gewonden

De conclusie van het onderzoek was dat de bovenkant van de tank de onderkant van de spoorbrug heeft geraakt. Door de lichte schok kwam de koepel los en kon, samen met de loop, gaan draaien.

Al met al hebben al deze omstandigheden geleid tot dit tragische ongeluk waarbij een ervaren soldaat die al vijf jaar gediend en had en zijn weg door Europa had gevochten om het leven kwam.

Opmerkelijk is dat de medailles die door het leger naar zijn weduwe worden gestuurd onbestelbaar retour komen en in opslag gaan. Maar ook is haar getypte adres later doorgestreept en is er met de hand een ander adres genoteerd. Hopelijk zijn de medailles toen alsnog naar haar verstuurd.

Het gaat om de volgende onderscheidingen:

1949-45 Star

Italy Star

France-Germany Star

Defence Medal

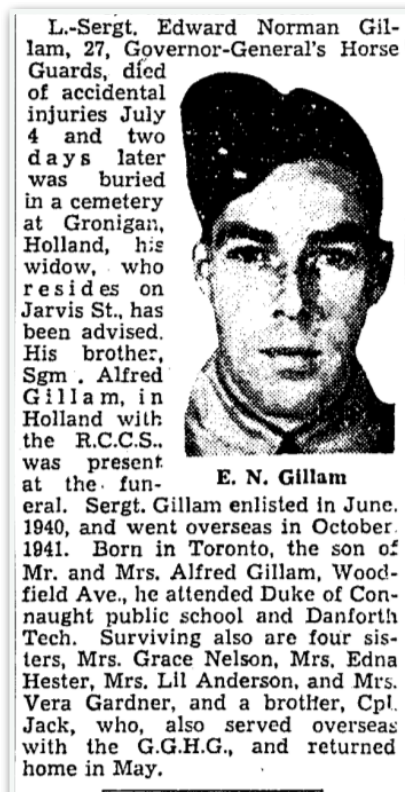
War Medal

CVSM & Clasp

Op zijn lichaam werd o.a. een polshorloge gevonden met de inscriptie "Love From Irma". Uit de tekst die door zijn vrouw is uitgekozen als inscriptie op zijn grafsteen

LOVINGLY REMEMBERED BY HIS WIFE IRMA AND DAUGHTER JO ANNE

kunnen we afleiden dat ze inmiddels een dochtertje hadden, Jo Anne.

Edward Gillam wordt vervolgens begraven in een wat grotere Canadese militaire begraafplaats in het Sterrebos in Groningen. Daarbij is zijn broer Alfred aanwezig. Zijn andere broer Jack is sinds mei 1945 terug in Canada.

Zijn laatste rustplaats vindt hij ruim een jaar later, in december 1946, op de Canadese Begraafplaats in Holten in graf VI B 11. Twee kilometer van de plek waar hij zwaargewond raakte...

